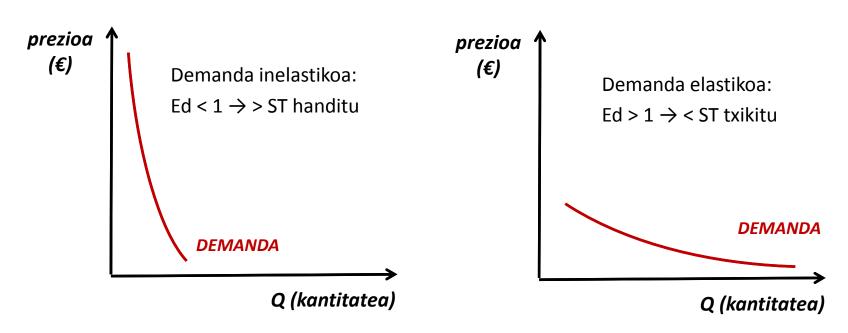
153

ESKARIAREN PREZIO-ELASTIKOTASUNA

- Eskariaren prezio-elastikotasunak eskariaren sentsibilitatearen neurria adierazten du prezioaldaketen aurrean, eskarian eragiten duten gainerako faktoreek konstante irauten dutela kontsideratuz (ceteris paribus).
- Ondoko ekuazioaren bidez lortzen da:

Eskariaren elastikotasuna =
$$-\frac{\frac{\Delta Q}{Q}}{\frac{\Delta P}{P}}$$

ESKARIAREN PREZIO-ELASTIKOTASUNA

- a) Elastikotasunaren balioa 1 baino handiagoa bada, eskaria elastikoa dela esango da; hau da, eskaria elastikoa da, baldin prezioaren ehuneko aldaketak eskatutako kantitatearen ehuneko aldaketa handiagoa badakar.
- b) Elastikotasunaren balioa 1 baino txikiagoa bada, eskaria inelastikoa dela esango da; hau da, eskaria inelastikoa da, baldin prezioaren ehuneko aldaketak eskatutako kantitatearen ehuneko aldaketa txikiagoa badakar.
- c) Elastikotasunaren balioa 1 denean, eskariak elastikotasun unitarioa duela esango da; hau da, prezioaren ehuneko aldaketak eskatutako kantitatearen ehuneko aldaketa berdina eragingo du.
- d) Elastikotasunaren balioa infinitu bada, eskaria guztiz elastikoa dela esango da; hau da, eskaria guztiz elastikoa da, baldin kontsumitzaileek prezio zehatz batetik aurrera ondasun hori erosten ez badute.
- e) Elastikotasunaren balioa zero bada, eskaria guztiz inelastikoa dela esango da; hau da, eskaria guztiz inelastikoa da baldin eta kontsumitzaileek, prezioa edozein delarik, beti kantitate berdina eskatzen badute.

ESKARIAREN PREZIO-ELASTIKOTASUNA ETA SARRERA TOTALAK

- Enpresek jakin nahi dute, oro har, saldutako unitateen salmenta-prezioen aldaketek eragin positibo ala negatiboa duten lortutako sarreretan.
- Eskaria inelastikoa denean (Ed < 1), prezioak handitzean sarrera totalak handitzen dira (eta alderantziz), sarrera totalak $ST = P \cdot Q$ izanik.

ADIBIDEA:

Demagun ondasun baten prezioa 1 €/unitate denean, ondasun horren eskaria 500 unitatekoa dela, eta eskariaren prezio-elastikotasuna -0,5 dela. Prezioa % 20 handitzen bada, (1,20 €/unitate), kontsumoa % 10 jaitsiko da (450 unitate); ondorioz, sarrera osoak handitu egingo dira (500 € izatetik 540 € izatera pasatuko dira).

Aldiz, prezioa jaisten bada, sarrera osoak ere jaitsi egingo dira. Prezioa % 20 jaisten bada (0,8 €/unitate), kontsumoa % 10 handituko da (550 unitate); ondorioz, sarrera osoak jaitsi egingo dira (500 € izatetik 440 € izatera pasatuko dira).

Eskaria elastikoa denean (E > 1), prezioak handitzean sarrera osoak jaitsi egiten dira (eta alderantziz).

 Aurreko adibidearekin jarraituz, baina kasu honetan elastikotasuna -2 dela kontsideratuz, prezioa % 20 handitzen bada (1,20 €/unitate), kontsumoa % 40 jaitsiko da (300 unitate); ondorioz, sarrera osoak jaitsi egingo dira (500 € izatetik 360 € izatera pasatuko dira).

• ESKARIAREN PREZIO-ELASTIKOTASUNA ETA SARRERA TOTALAK

Ondorengo taulan elastikotasuna eta sarrera osoen arteko erlazioa adierazten da:

Eskaria	Sarrera osoak prezioa handitzean	Sarrera osoak prezioa jaistean
Inelastikoa	Δ	∇
Elastikotasun unitarioa	konstante	konstante
Elastikoa	∇	Δ

ELASTIKOTASUNEAN ERAGITEN DUTEN FAKTOREAK

- Ondasun baten eskaria elastikoa edo inelastikoa izatea eragin dezaketen hainbat faktore daude.
 Faktorerik esanguratsuenak hauexek dira:
 - ✓ Ordezkagarritasuna
 - Oro har, ordezkagarri onak dituzten ondasun eta zerbitzuak elastikoagoak dira.
 - Adibidez, esne-marka baten prezioa handitzean, erosleek beste marka batzuk erosiko dituzte.
 Horregatik, esne-marka konkretu baten eskaria prezioarekiko, oro har, nahiko elastikoa dela esaten da.
 - ✓ Beharrezkoak diren ondasunak eta luxuzko ondasunak
 - Beharrezkoak diren ondasun eta zerbitzuek, normalean, eskari inelastikoa dute; aldiz, luxuzkoek, elastikoa.
 - ✓ Errentarekiko portzentajea
 - Errentarekiko portzentaje handia adierazten duten artikuluek, errentarekiko portzentaje txikia adierazten duten artikuluek baino eskari elastikoagoa dute.

ESKAINTZAREN PREZIO-ELASTIKOTASUNA

• Eskaintzaren prezio-elastikotasunak adierazten du ondasun baten prezioaren aldaketak ondasun horren eskainitako kantitatean eragiten duen aldaketa, ehunekotan emana. Beraz, prezio-aldaketen aurrean eskaintzaren sentsibilitatea adierazten du (ceteris paribus).

Eskaintzaren elastikotasuna =
$$-\frac{\frac{\Delta Q}{Q}}{\frac{\Delta P}{P}}$$

- Eskaintzaren prezio-elastikotasunaren balio posibleak hauexek dira:
 - ✓ Elastikotasun nulua: prezio edozein delarik, eskaintzen den kantitatea aldatzen ez denean.
 - ✓ Elastikotasun infinitua: eskaintzaileak, prezio zehatz batean, prest daudenean eskatzen zaien guztia eskaintzeko; eta beste prezio baterako ezer eskaintzen ez dutenean.
 - ✓ Elastikotasuna > 1
 - ✓ Elastikotasuna < 1

ARIKETAK

• Demagun lehia perfektuko merkatu batean gaudela. Prezio desberdinentzako urte konkretu batean eskaini eta eskatuko diren kantitateak ondokoak dira:

Prezioa	Eskaria	Eskaintza
(euroak)	(milioiak)	(milioiak)
50	30	16
60	26	19
70	22	22
80	18	25

- a) Kalkulatu datu horiei dagozkien eskari- eta eskaintza-funtzioak.
- Kalkulatu eskariaren prezio-elastikotasuna bi baldintza hauetan: prezioa 60 € dela kontsideratuz eta 70 € dela kontsideratuz.
- c) Kalkulatu eskaintzaren prezio-elastikotasuna bi baldintza hauetan: prezioa 60 € dela kontsideratuz eta 70 € dela kontsideratuz.
- d) Kalkulatu oreka-prezioa eta oreka-kantitatea.
- e) Demagun administrazioak 50 €-ko prezio maximo bat ezarri duela. Zer gertatuko da? Gehiegizko eskaria egongo al da (urritasuna)? Arrazoitu erantzuna.